

BOOMPJESWEEKEND IN BOOMKAPPERTJESVERKIEZINGSJAAR ?

Komend weekend is het weer boompjesweekend in alle Vlaamse provincies. Het Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland en de Lappersfort Poets Society geven graag een duurzame pluim aan de vele duizenden mensen en verenigingen die zich inzetten voor de ‘kom op tegen kanker bossen’ en bomen planten. Wij durven al deze mensen van goede wil ook de strijd voor bossen- en bomenbehoud aanbevelen. Maar wat baten de boompjesweekends als de politieke boomkappertjes lustig kunnen verder gaan? De strijd voor bomen en bossen-aanplant- en -behoud is onlosmakelijk één.

BOSSEN EN BOMENVRIENDEN VERONTRUST EN ONGEMAKKELIJK BIJ HOLLE POLITIEKE SLOGANS

Als bossen- en bomenvrienden zijn het Groene Gordel Front en de bosdichters van de Lappersfort Poets Society verontrust. Links en rechts zien we dat er overal in Brugge en Vlaanderen grote bomen en stukken bos gekapt worden of zullen gekapt worden (Lappersfortbos, Tillegembos, Kampveld, Tudor, Beisbroek, Betferkerklaan om in Brugge te blijven). Landschappelijke kathedralen en monumenten verdwijnen en niemand geeft erom. Hiermee verdwijnen in alle stilte longen van zuurstof voor Vlaanderen... De politieke klasse spreekt met een dubbele tong : enerzijds zijn ze bezorgd voor de opwarming van de aarde en zijn ze graag van de partij bij boomplant-acties. Anderzijds gaat hun ruimte- en bossen-verslindend niet-duurzaam beleid gewoon verder zoals voorheen. Het is tijd voor een ongemakkelijke verandering van het politieke gedrag : geen woorden en dromen zonder daden. En anders zwijgen ze beter en blijven thuis. Geen helden of heldinnen die het niet menen. Waarom worden er jaarlijks in Vlaanderen nog een goede 200 hectare bomen en bossen gekapt (om de 36 dagen een Lappersfort van 18 ha) als we er dertienduizend hectare te kort hebben?

VAN BRUGGE NAAR ENGELAND : ZUURSTOF VOOR VLAANDEREN...

We willen hier ook het verhaal vertellen van de traditie van landschapszorg in Engeland en we dromen ervan dat die in Vlaanderen en Brugge ook ingang mag vinden!

Bomen zijn niet louter ornament, langs de kant van de weg, in kleine uitsparingen op voetpaden of als sierstukje in de tuin. In de middeleeuwen bedekte het oerbos het grootste gedeelte van West-Vlaanderen. Ondertussen is het Vlaamse landschap sterk veranderd. Door landbouw en commerciële of economische houtkap verdwenen de meeste bossen. Om nu nog een “echt” bos te vinden, moet je al hard zoeken. Een echt bos herken je meteen: bomen zijn er gevarieerd en van verschillende leeftijden, er komen ook oude bomen voor, sommige stukken zijn ondoordringbaar door struikgewas, er schuilen tal van diertjes en vogels en er hangt een zweem van mysterie. Wie ooit zo’n bos bezocht, vergeet nooit meer de oude en pure kracht die ervan uitgaat. Wat een verschil met de jonge, aangelegde lappen “bos” die we nu nog

kennen, zoals Tudor. Ook Tillegembos lijkt meer en meer op een pretpark (open ruimtes, speelvelden, cafetaria, mountainbike-parcours, kasseien ...); net nog werd er een prachtig stukje bos gekapt. Het Lappersfort heeft nog zijn authentieke sfeer; maar voor hoelang nog?

Het respect voor en het contact met de natuur is zo goed als verdwenen. Toch wordt er op de lagere school nog over het bos en de natuur onderwezen, maar worden die lessen biologie niet stilaan geschiedenislessen? De vele wandelaars en joggers duiden op de grote nood aan groen. Bomen zorgen voor rust, ze helpen onthaasten; eigenlijk zouden we er moeten van uitgaan dat alle nog bestaande stukjes authentiek bos beschermd moeten worden. Eigenlijk zouden oude bomen, die elk hun eigen karakter hebben, beschermd moeten worden. De uitspraak waar in Brugge vaak mee geschermd wordt: “Er is nog veel groen in en rond Brugge, we hebben nog veel bomen”, is een dooddouner als we kijken naar Engeland waar er nog veel meer groen is en waar er toch een natuurbeleid bestaat waarbij bomen actief beschermd worden.

Wie geregeld het Kanaal oversteekt en wandelt door de prachtige Engelse landschappen, kan niet anders dan de verschillen met Vlaanderen opmerken. Daar overheerst het landschap, nu en dan onderbroken door een stad of dorp; eens daar voorbij, is het landschap weer heer en meester. De vele Right of Way-paden door bossen, velden en weiden versterken dit landschappelijke gevoel en de verbondenheid met de bereikbare natuur. Vlaanderen daarentegen is aaneengebreid met lintbebouwing en prikkeldraad. Veld- en kerkwegels verdwijnen alarmerend snel. In Engeland zorgt men gedreven voor al het landschappelijk waardevolle, zoals voor bomen; meer bepaald oude bomen, de “veteranen” zoals ze daar genoemd worden. Zo gaat bijvoorbeeld in het beleidsplan 2004-2009 van de Kent Downs <http://www.kentdowns.org.uk> de zorg voor het behoud van de oude bossen hand in hand met de aandacht voor de belangen van de landbouw en van de lokale houtindustrie - met nadruk op lokaal. Op <http://www.english-nature.org.uk/pubs/Handbooks> is zelfs een uitgebreide handleiding te vinden voor de zorg voor Veteran Trees (oude bomen). Zelfs in het anders zo verketterde Amerika dat weigert zich te voegen naar de Kyoto-normen, ijveren lokale gemeenschappen voor het behoud en het belang van bomen. Op 14 mei 2007, bijvoorbeeld, gaat in het Amerikaanse Chapelhill (Fulton County, Georgia) een hoorzitting door waar over het Boombeschermingsdecreet wordt gedebatteerd. De voornaamste argumenten voor het behoud van de bomen zijn daar: ze zorgen voor zuurstof (essentieel voor alle leven op aarde), ze verminderen de luchtvervuiling, gaan bodemerosie tegen, leveren voedsel en schuilplaatsen voor dierlijk leven, ze zijn geluidsdempend, ze reguleren de luchttemperatuur, ze zorgen voor schaduw en ze verzachten de hardheid van het vele beton van huizen en straten (<http://townhall.townofchapelhill.org>).

BRUGGE 2007 : BOMEN MOGEN NIET HINDEREN & EEN GEDICHT VAN VASALIS VOOR DE GROENSCHEPEN

Wat moet er veranderen aan het Brugse beleid ? “Belangrijk wordt het versterken van de groene gordel rond Brugge. Dat is niet synoniem voor bebouwing, maar wel voor een open en verscheiden landschap, zodat de recreant in het groen rond Brugge

kan fietsen of paardrijden. Daarom wil ik ook bemiddelen om private dreven recreatief te laten gebruiken. *Wat wil u zeker realiseren als groenschepen ?* “ Ik wil het groen in onze woonzones herbekijken. Een evaluatie van het straatbomenbestand dringt zich op. Bomen moeten een toegevoegde waarde zijn voor de bewoners en weggebruikers. Veel Bruggelingen ergeren zich aan vallende bladeren of uitstekende wortels op voetpaden. De binnenstad bezit prachtige kloostertuinen. Ik wil mij inzetten om deze groene juwelen te bewaren. Het Graaf Visartpark moet een voorbeeld worden voor alle andere parken. Die dienen in hoofdzaak een sierfunctie te hebben. Wat een goed onderhoud inhoudt, anders creëer je zwerfvuil. De groendienst zal nood hebben aan 60 extra arbeiders, als Vlaanderen 100% pesticiden verbiedt. “ Bernard De Cuyper, CD & V – groenschepen, Brugs Handelsblad 19 januari 2007

Met het Hanzestadprogramma (on line op www.ggf.be) BRUGGE DUURZAAM & DIERBAAR hadden wij 13 wensen voor de nieuwe Brugse bestuursploeg en hun te schrijven bestuursakkoord. We zouden de hiernavolgende graag aankaarten bij groenschepen De Cuyper met een komende Hanze-visitatie. Tot slot dragen we aan hem graag het gedicht Appelboompjes van M. Vasalis op.

1. Participatie en democratie : een Ronde Tafel Raad voor Brugge 3. (zwerf)Afval : een stadsjutter-zorgwachter voor elke Brugse wijk 7. Kernachtige ruimtelijke ordening : in kaart brengen van de leegstand en potenties op de reeds afgebakende industrie- en KMO-zones 8. Groene Rups voor Bos & Natuur : integraal behoud van Lappersfort als stadsbos & Chartreuse als zuidelijke groene gordel inrijpoort van Brugge. Duurzaam beheer van de Assebroekse Meersen, de Uitkerkse Polders, het Bloemendaele erfgoed en het kanaal-landschap tussen Steenbrugge en Beernem. 11. Landschap : Behaag, bedreef en beboom de stad en de deelgemeentes : laat veel tuinen en parken groeien en bloeien... 13. Financiën : de juiste papieren voor de zonevreemde stukken bos en natuur in Brugge. Natuur & Cultuur hand in hand...

Appelboompjes

Op een recht, zwart kousenbeen,
dunne rokjes opgeheven,
dansend in de vroege regen
en de tuin voor zich alleen,

staan twee jonge appelboomen,
't witte bloed omhooggestegen,
vlinder-hoofden wijd omgeven
door hun aller-eerste droomen.

Met hun smalle voet in 't gras,
ingetogener en loomer
staan zij later in de zomer
na te peinzen hoe het was.

Voller wordend met de dagen,
 vastgegroeid in 't oogenblik,
 bestemd, mijn zusters, - als ik –
 te wortelen, rijpen en vrucht te dragen.

M. Vasalis (uit de bundel 'de Vogel Phoenix')

LUCEBERT-OPROEP AAN POLITICI VAN GOEDE WIL VANUIT DE STAD VAN VISART : ALLES VAN WAARDE IS WEERLOOS

Wij roepen vanuit de stad van Visart (*) de bestuurscoalities en de overheden (stad, ocmw, provincie, Vlaanderen, België, Europa) op om de bijlen op te bergen en eindelijk de moed te hebben om van bomen en bossen van dagen te houden. Tot slot geven wij de bewindsploegen de volgende suggestie uit Nederland mee :

“Het is onze wens dat de poëzie van Lucebert tot inspiratie en bezinning leidt van de dames en heren groen-beheerders. Bezinning. Bezint eer gij begint. Voorzichtigheid is de moeder van de porseleinkast. Wij pleiten ervoor dat zulke overwegingen door ambtenarenhoofden spelen alvorens er gehakt, gekapt en gekettingzaagd wordt. Lucebert kan daarbij helpen. Het lijkt ons inspirerend wanneer de directeur Stadswerk iedere vergadering waarin tot kappen, hakken en zagen wordt besloten, zal beginnen met het gezamenlijk uitspreken van de mantra: "Alles van waarde is weerloos". "

(*) VISART

In het Zoniënwood in Brussel kreeg een honderjarige beuk in 1893 de naam 'beuk VISART' ter ere van de Brugse burgemeester graaf Amedée Visart de Bocarmé (1835 - 1924), voorzitter van de toezichtsraad voor de stadstuin in Brussel. Visart was meer dan veertig jaar burgemeester van Brugge. Als burgemeester had hij zich tot doel gesteld om van het vervallen Brugge opnieuw een stad van aanzien te maken. Hij spande zich niet alleen in voor monumentenzorg - onder zijn bewind werden onder meer de gotische zaal van het stadhuis, Gruuthuse en het Griffiegebouw gerestaureerd - maar hij was ook zeer begaan met het stedelijk groen. Hij legde verschillende parken aan zoals het Baron Ruzettepark en het Milne-Edwardspark, en voltooide de aanleg van de vesten, een groene gordel rond Brugge. Tijdens zijn ambtsperiode werd ook de 'Dienst der Wandelingen' opgericht, één der eerste gemeentelijke groendiensten van België. Van Visart is de gevleugelde uitspraak: "J'ai planté beaucoup d'arbres dans ma vie, je dois dire qu'actuellement surtout je considère le boisement et le reboisement comme une des opérations culturelles les plus productives que l'on puisse faire." Zijn naam wordt vandaag in Brugge in ere gehouden met het Graaf Visartpark.

Peter Theunynck, voorzitter Groene Gordel Front in Brugge en Ommeland en woordvoerder Lappersfort Poets Society * Luc Vanneste, secretaris Groene Gordel Front & medewoordvoerder Hanzestad-coalitie voor een duurzame en dierbare stad * Marjan De Coen, bewonersgroep Tillegembos * Lappersformuseum <http://ggf.regiobrugge.be>